

Moravčan

II./2016

Zpravodaj obce Morávka

Vynášení Morény

/ str. 10

Úvodní slovo starostky

Gabriela Daňková
starostka

Vážení spoluobčané,
příchodem dubna jsme se snad definitivně rozloučili se zimou a nastává krásné období jara, které si většina z vás užije na svých zahrádkách. Přivítáme, když se tak trochu všichni ohlédneme po svém blízkém okolí a budeme se ho snažit udržovat hezké a čisté. K nastartování jarních prací jste zváni na akci Čisté Beskydy, o které se více dočtete v pozvánce.

Přichází mi dotazy, jak dál jsme pokračovali se strategickým plánem naší obce

a mikroregionu. Chystáme veřejné projednávání a o termínu se dozvíte na dalších stránkách zpravodaje.

Na únorovém zastupitelstvu jsme schválili rozpočet obce na rok 2016, který je zveřejněn na stránkách obce. Po únorovém zastupitelstvu rezignovala na svoji funkci zastupitelky paní Lenka Kotásková a její místo obsadil pan Přemysl Skotnica. Paní Kotáskové jsme s paní místostarostkou poděkovaly za její práci zastupitelky. Ještě jednou jí přeji za obec jen to dobré a panu Skotnicovi, aby se mu dařilo ve funkci zastupitele.

S přáním krásných a pohodových dní
Gabriela Daňková - starostka

Krajské dotace pro obce a sdružení

Do konce března jsme podali jako Sdružení obcí Povodí Morávky žádost o krajskou dotaci na přípravu projektové dokumentace na cyklostezku Morávka – Dobrá, jako Sdružení obcí Morávka – Pražmo jsme podali žádost na přípravu projektové dokumentace chodník Morávka – Pražmo, za obec Morávka odešla žádost na přípravu projektové dokumentace

vodovod ve Vlaském a škola podala žádost na přípravu projektové dokumentace technické zázemí školy (dílno).

Tyto projekty jsou prvním krokem k podání žádosti o dotaci na realizaci z IROP (integrovaného regionálního operačního programu) nebo MAS (místní akční skupiny), které budou v příštích letech vypsaný.

Upozornění občanům

Ověřování listin a podpisů

Ověřování je možné provést od 4. dubna 2016 na Obecním úřadě Morávka bez omezení v úřední dny.

Zakončení Festivalu sněhu 2015/2016

Lenka Carbolová

Tuto sezonu Festivalu sněhu se nám podařilo opravdu důstojně zakončit.

V dřívějších letech byla Morana (či Mořena) z obce vynášena dětmi v dopoledních hodinách a rodiče, prarodiče a ostatní obyvatelé se neúčastnili. Ve škole drželi tuto pěknou tradici už léta. Letos jsme se pokusili spojit tradici školní, přidat k tomu jarmark a na závěr zakončit přednáškou.

V úvodu celé akce měly děti s učiteli připravené pásmo písniček a říkanek, které přednesli před obecním úřadem. Ozvučení bylo výborné, neboť obec zakoupila ozvučovací techniku. Za instalaci a provoz bude

zodpovídat p. Petr Bujok. Tato technika bude sloužit právě na obecní akce.

Pak byla Morana vynesena z obce dětmi předškolními i školními, pedagogy, zastupiteli obce i občany. Byl to parádní průvod, který vedl od OÚ k řece a tam byla hořící smrtka vhozena do řeky. Děti měly připravenou i smrtku „chlebovou“ pro nakrmení rybiček.

Na parkovišti před obecním úřadem od 16 hodin probíhal jarmark. Děti prodávaly výrobky a dobroty, které napekly ve škole, maminky z Klubu rodičů měly připravené občerstvení i drobné výrobky, které vyráběly ve škole na velikonočních dílnách. Stánky k prodeji jsme měli zapůjčené z Obce Pražmo.

Velikonoční jarmark, foto Tomáš Ruta

Jarmark byl ukončen před 18 hodinou a plynule navazovala poslední, třetí přednáška tohoto ročníku Festivalu sněhu. Snad spíše než přednáška to byla beseda s Petrem Andrem a Oldřichem Boháčem.

Téma besedy byly hospůdky od Vyšních Lhot, přes Raškovice, Pražmo až na Morávku. No pravda, na Morávce jich bylo a je stále nejvíce. Viděli jsme fotky dobové i nové. Celé toto téma bude zpracováno do knihy, která by měla vyjít v listopadu tohoto roku.

Pan Petr Andrlé je autorem knihy „O lidech v Beskydech“. Zatím vyšel první díl a v listopadu letošního roku se chystá díl druhý. Knihy obsahují životní příběhy lidí žijících v Beskydech.

Materiály do knih autor dále sbírá. Máte-li někdo zajímavý příběh, neváhejte

se obrátit na OÚ, kde máme kontakt na oba přednášející. I jejich knihy jsou na OÚ k nahlédnutí.

Závěrem bych chtěla poděkovat všem, kteří se přípravy a organizace zúčastnili. Děkuji dětem, pedagogům, dále maminkám a babičkám z Klubu rodičů i pracovníkům OÚ. Velmi si vážím této dobrovolnické práce pro radost a potěšení ostatních.

Víkend pak pokračoval Velikonoční výstavou zahrádkářů. Jako každý rok výstava přinesla mnoho inspirace a krásy. Moc děkuje.

Akce Festival sněhu je nyní krásně zarátována: na začátku vítáním zimy s rozsvěcením vánočního stroměčku a na závěr vyprovázením zimy z obce. Přejí nám všem, ať se tyto tradice v obci dále udrží.

Zprávy z výborů

Hana Jarolímová

Finanční výbor obce Morávka

Jménem finančního výboru bych chtěla poděkovat všem spolkům, že v termínu předložily své žádosti o dotace a zvládly formální náležitosti, které nová legislativa poměrně zkomplikovala.

Žádný ze spolků nedostal požadované finanční prostředky v plné výši. U některých bylo nutné vyškrtnout až polovinu položek, protože nebyly uznatelné (patří zde, mimo jiné, cestovní výdaje, mzdové náklady a odměny rozhodčím).

Obec Morávka podporuje jak jednorázové akce, tak komunitní činnost a volnočasové aktivity.

Rádi bychom poděkovali všem členům spolků, kteří jsou ochotni věnovat svůj

čas a úsilí nad rámec svého koníčku a rádi pomohou při ostatních aktivitách, které organizuje naše obec pro své občany.

Výpis z usnesení 12. zasedání Zastupitelstva Obce Morávky, konaného dne 22. 2. 2016:

12.7.1. ZO schválilo poskytnutí dotací ve výši:

- TJ Lignum Morávka, volejbalový oddíl mužů – 50 000 Kč
- Klub rodičů a přátel školy při ZŠ a MŠ Morávka, z.s. – 15 000 Kč
- Junák – český skaut, středisko Štít Pražmo, z.s. – 20 000 Kč
- ZŠ a MŠ Morávka, p.o. lyžařský kurz – 10 000 Kč
- ZŠ a MŠ Morávka, p.o. lyžařský kurz pro MŠ – 10 000 Kč
- ZŠ a MŠ Morávka, p.o. školní výlet MŠ – 5 000 Kč

- Český svaz včelařů, o.s. – 20 000 Kč
- Hotel Morávka – revitalizace zeleně – 0 Kč

Lyžařské kurzy se z důvodu špatného počasí nekonaly, tento příspěvek nebude čerpán.

Do konce března podal žádost Český svaz zahrádkářů na příspěvek 10 000 Kč, tento příspěvek bude schvalován na dubnovém zastupitelstvu.

Termíny vymetání komínů pro rok 2016

Robert Welszar

20. května

5. srpna

11. listopadu

Nejbližší termíny ZO:
18. dubna 2016, 20. června 2016

Místní poplatky

Místní poplatek za odpady – trvale bydlící občané je splatný ke dni 31. 10. 2016 ve výši:

350 Kč za osobu a rok – kontejner

450 Kč za osobu a rok – popelnice

Občané starší 70 let mají 50 % slevu.

Poplatek za rekreační objekt pro rok 2016 je stanoven na 650 Kč za nemovitost a je splatný do 30. 6. 2016.

Známky na popelnice

Známky na popelnice jste si měli vyzvednout do konce března, kdo tak neučinil, prosím, vyzvedněte si, jinak vám nebude popelnice vyvezena.

Veřejné projednání Strategického plánu rozvoje obce a mikroregionu

Gabriela Daňková
starostka obce

V září a říjnu loňského roku v obci proběhlo dotazníkové šetření, jehož smyslem bylo rozlišit

nejvýznamnější potřeby obce z pohledu jejich obyvatel. Stejný cíl si kladlo šetření, které ve stejné době probíhalo v naší základní a mateřské škole a v ostatních školách mikroregionu.

V následujících měsících probíhalo vyhodnocení výsledků obou šetření

a opakovaně se sešla pracovní skupina složená ze zástupců obecního úřadu a místních občanů, aby společně diskutovala nad prioritami obce a možnostmi jejich řešení. Potřeby obce a jejich obyvatel jsou potenciálně nekonečné, což bohužel neplatí o zdrojích, kterými obec disponuje. Nelze řešit všechno hned, pevně však věřím, že se v následujících letech budeme soustředit

na to nejdůležitější. Strategický plán obce a mikroregionu pro období let 2016–2022 je téměř hotov. Jménem zastupitelstva obce Vás zvou na jeho veřejné projednání, které se uskuteční v pondělí 2. května 2016 v 17. hodin v sále hotelu Partyzán. Chcete-li diskutovat o rozvoji naší obce, jejich problémech, příležitostech a prioritách, jste srdečně zváni.

Společenská kronika

V měsících duben až červen oslaví svá jubilea tyto občané:

Kubatko Tomáš	70 let
Šamo Jan	70 let
Pavlošková Zdeňka	70 let
Rychlíková Naděžda	70 let
Havlíková Anna	70 let
Poloch Vladimír	70 let
Mecová Libuše	75 let
Špoková Marie	75 let
Uhrová Emilie	75 let
Meca František	75 let
Rutková Helena	91 let

Srdečně blahopřejeme všem jubilantům, do dalších let Vám přejeme hodně zdraví, pohody a lásky. Těšíme se na setkání s Vámi dne 19. května 2016 v 16 hodin na Obecním úřadě Morávka.

Pozvánky dostanete poštou a prosíme o potvrzení Vaší účasti na tel. č. 558 69 10 21.

V případě potřeby Vám zajistíme odvoz.

Technické informace

Petr Bujok
technik obce Morávka

Představujeme Vám vítěznou studii na úpravu památníku Noční přechod a jeho okolí

V měsíci říjnu proběhlo vyhodnocení architektonické soutěže na rekonstrukci památníku Noční přechod a přilehlého okolí.

Soutěže se zúčastnili tři architektonická studia. Vítězem se stalo studio Ateliér X z Brna. Zde vám předkládáme vítězný návrh:

POPIS VÝCHOZÍHO STAVU:

Předmětem řešení je rozlehlé prostranství v obci Morávka, v místní části Lipové. Veřejný prostor dnes slouží jako záchytná parkovací plocha osobních automobilů, jako odstavná plocha a točna autobusů hromadné dopravy, která zde má i svou zastávku, nachází se zde kontejnery komunálního a separovaného odpadu.

Výše uvedené funkce z velké části přebíjejí dvě velmi podstatné náplně veřejného prostoru. Místo je důležitých východním bodem pro příznivce beskydské turistiky a zejména, i když dnes v dosti potlačené formě, se zde nachází připomínka tragické historie obce – památník obětí II. sv. války, který tvoří sousoší „Noční přechod“. Sousoší zhotovil v roce 1968 Miloš Zeta. Památník je od roku 1978 Národní kulturní památkou.

Obyvatelé obce Morávky v období druhé světové války úzce spolupracovali s partyzánskými oddily, jež se skrývali v okolních horách. V prosinci roku 1944 byli partyzáni napadeni Němci a zatčeni. Po krutém výslechu získali Němci informace o partyzánském bunkru a o spolupracujících rodinách. Bunkr byl zničen a bylo zatčeno několik místních. Dne 14. prosince 1944 se v domě č.p. 594, místním hostinci nacházejícím se nedaleko řešeného veřejného prostranství, konal soud a nacisté 14 místních odsoudili k trestu smrti a 10 odvlekli do koncentračního tábora. Právě v upomínku této události a v upomínku všech celkové 40 místních obětí této hrůzné války byl v obci vybudován památník.

Obec Morávka obdržela v roce 1971 za protifašistický odboj Československou cenu míru a byl jí udělen titul „Partyzánská obec“.

NAVRHOVANÉ ŘEŠENÍ:

Pro správnou funkčnost veřejného prostoru je důležité, aby základním principem nového řešení byly upřednostněny pěší dopravy – chodců. Smyslem je vytvoření hlavní prostorové osy v podobě pěší páteře vedoucí od hlavního vstupu (most přes řeku Morávku) až k památníku. V této stopě již dnes dílčí prvky pěší dopravy jsou, ale postrádají návaznost.

Návrh se dále snaží veřejný prostor jednoduchými úpravami a doplněním přetvořit v plnohodnotné pietní místo doplněné o dnes již z velké části fungující plochy – parkování, autobusová zastávka, informační středobod.

Důležitým bodem řešení je přesun kontejnerů komunálního a separovaného odpadu ze středové, vizuálně exponované části do části mimo hlavní pohledové osy. Vzniknou stavebně jasně definovaná kontejnerová hnízda na periferii řešeného veřejného prostoru doplněná o přiměřený obslužný prostor.

Celá koncepce také počítá se zpřehledněním celkové dopravní a bezpečnostní situace – vzniká nový přechod pro chodce v poloze mezi autobusovými zastávkami, dochází k doplnění ploch o vodorovné i svislé dopravní značení a v neposlední řadě rozšíření předprostoru památníku na úkor zbytečně rozlehlé a nepřehledné (nebezpečné) křižovatky.

Detailním popisem řešení prostoru pietního místa se tato studie zabývá ve svých dalších částech.

ARCHITEKTURA PIETNÍHO MÍSTA:

Památník se nachází na důležitém rozcestí do tří směrů – cestou dál k přehradě Morávka a k hornímu konci Morávky, doprava k budově bývalého hostince, kde s roku 1944 konal hanebný stanný soud a třetím směrem (doleva) do osady Dolinky. Plocha křižovatky však svou velikostí naprosto utlačuje význam pietního místa. Nově je proto křižovatka zmenšena, zpřehledněna a předprostor památníku je tím rozšířen.

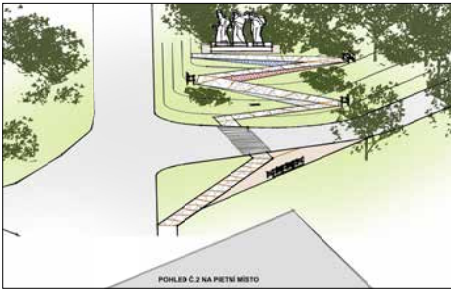
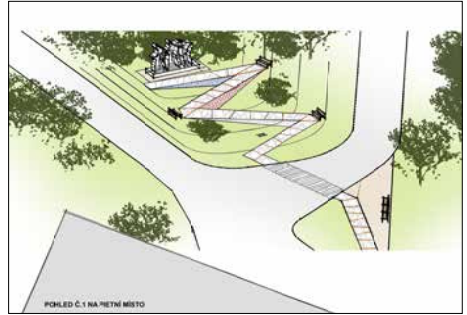
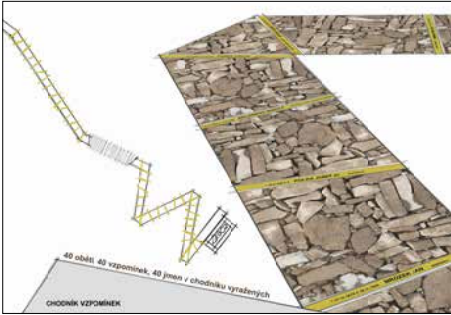
Podobně, jako jsou klíkaté cesty po beskydských kopcích, je narušena i přímočarost hlavní pěší trasy od mostu přes řeku Morávku v poslední své části před památníkem. Chodník, který je jako beskydská stezka pojat i ve svém materiálovém řešení, symbolizuje, že než člověk dojde ke svému cíli, může se směr jeho cesty ještě několikrát změnit.

II. sv. válka připravila o život 40 místních obyvatel – otců, synů, matek, dcer, babiček, dědečků... Jejich jména nesmí být zapomenuta! Klikatící se chodník je proto vzpomínkou na jejich krutý osud. Jména všech obětí budou vytesána do kamenných či ocelových pásků vsazených do chodníku. Můžeme tak tiše sklonit hlavu k zemi a uctít jejich památku.

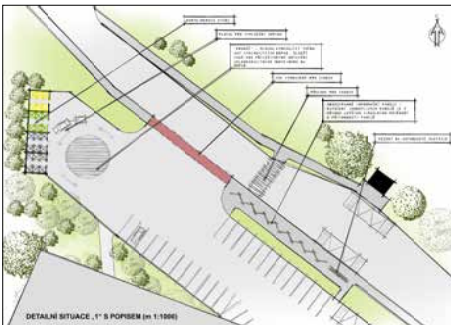
Sousoší „Noční přechod“ je trojrozměrným uměním. Návrh proto sousoší výše popsaným „chodníkem vzpomínek“ zcela zpřístupňuje a umožňuje její sledování ze všech stran.

Pietní místo je nejen místem k uctění památky, ke vzpomínání, ale nabízí i možnosti k rozjímání a relaxaci a nutí člověka přemýšlet o své sounáležitosti – k místu, k historii, k národu (květy v barvě trikolóry).

Úpravy parkoviště Velké Lipové

Mosty v obci

Naše mosty (máme jich 17 ve vlastnictví obce) byly zařazeny do národního registru mostů. Registr pomáhá vytvářet plán údržby a investic do oprav. Postupně vyplňujeme karty jednotlivých mostů. V kartách se evidují fotografie, náčrty konstrukce mostu a údaje z prohlídek mostů.

V průběhu března se na devíti mostech provedl stavební průzkum a statické zkoušky, tak jak bylo požadováno při hlavních prohlídkách v roce 2014. To je hlavní zdroj informací pro budoucí opravy.

Připravujeme zadávací dokumentaci pro vyhlášení veřejné zakázky na dodavatele opravy mostu u sběrného místa. Oprava

by měla obsáhnout doplnění zábradlí dle platných ČSN, výměnu vozovky s mostními uzávěry a samozřejmě nový nátěr.

Dále připravujeme dokumentaci pro opravu mostů v roce 2017. Chtěli bychom dosáhnout stavu, že v jednom roce se opraví jeden most a na další most se bude připravovat dokumentace.

Rekonstrukce autobusových zastávek

Připravujeme rekonstrukci autobusové zastávky Morávka – Slavíč. Pro tuto rekonstrukci bylo zahájeno výběrové řízení na dodavatele. Podmínky výběrového řízení jsou zveřejněny na internetových stránkách obce.

U zastávky Morávka – Vlaské jednáme s vlastníkem pozemku na kterém zastávka stojí.

Na zastávce Morávka – Přehrada chystáme dopravně bezpečnostní opatření, které by mělo vést ke zklidnění dopravy a zvýšení bezpečnosti. Toto je nám vytýkáno již od roku 2012 a je potřeba k udělení licence na provozování autobusové dopravy a pokud by nebylo provedeno došlo by ke zrušení autobusové zastávky Morávka – Přehrada.

Sběrné nádoby na separovaný odpad

Koncem měsíce února došlo ve spolupráci s Frýdeckou skládkou a. s. a Ekokomem k výměně 17ks kontejnerů na plasty (systémová obnova) a doplnění sběrných nádob na papír. Tímto opatřením jsme dosáhli stavu, že u všech stávajících kontejnerových stání jsou všechny druhy sběrných nádob – směsný komunální odpad, papír, plast, sklo.

Tak takhle ne

Opět Neznámý odložil odpad tam kam nepatří. Tentokrát pneumatiky za svodidla u přehrady.

Prosím Vás, nebojte se dojet do sběrného místa na Malém Lipovém.

Foto Petr Bujok

OTEVÍRACÍ DOBA SBĚRNÉHO MÍSTA

PO – ČT 7.00 – 9.00 14.00 – 15.30 | PÁTEK 7.00 – 9.00 14.00 – 17.00
SOBOTA 9.00 – 13.00

Sběr biodpadu zahájen

Od 1. dubna jsou za sběrným dvorem umístěny dva kontejnery. Kontejnery jsou označeny, jeden je určen na trávu a shrabky ze zahrad a druhý je na větve. Kontejnery nejsou určeny pro stavební dřevo (prkna,

hranoly, nábytek). Pro tento odpad je určen kontejner, který je umístěn uvnitř sběrného dvora.

Prosíme o respektování rozdělení odpadu.

Sběr potravinářského oleje

Ve spolupráci s firmou EKO – PF s.r.o. jsme připravili sběr použitého potravinářského oleje. Ve sběrném místě budou umístěny kontejnery – separační nádoby.

Potravinářský olej a tuk se do separačních nádob vkládá v zavřených použitých PET lahvích, nebo v jiném obalovém materiálu z PVC.

EKO-PF

Sběr potravinářského oleje

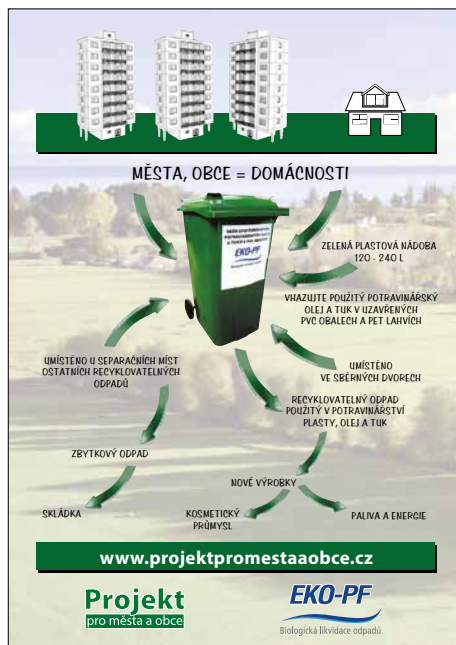
Chraňme přírodu!
Pomoci může každý.

- Nevylévejte starý potravinářský olej do odpadu nebo volně přírody.
- Raději ho vhod'te v PVC (PET lahev) do označené separační nádoby a my ho ekologicky zlikvidujeme.

Více informací a pokyny k akci na www.ekopf.cz

Technický zajiřt'uje:
EKO-PF s.r.o.
Tel./Fax: 387 428 488
Mobil: 603 487 427

www.ekopf.cz

Do Beskyd vyrazí stovky lidí, aby je uklidili

Spolek Čisté Beskydy, z.s.

K. H. Máchy 1618, 738 01 Frýdek-Místek,
IČO: 03682803

Chodíte do Beskyd? Dávají vám útěchu, radost a uklidnění? Tak jim 23. dubna

poděkujte. Vezměte do ruky igelitový pytel a posbírejte odpadky,

které uvidíte na jakémkoliv místě, které máte v Beskydech rádi. Toto je stručný vzkaz organizátorů Velkého jarního úklidu Beskyd veřejnosti. Akce, kterou pořádá již druhým

rokem spolek Čisté Beskydy, bude letos opět probíhat po celé délce beskydského pohoří, novinkou v programu je ekologický festival na Čeladné, který bude odměnou pro všechny sběrače.

Sběrných míst je letos opět 14 a budou otevřena od 9 do 15 hodin. Zájemci si zde mohou vyzvednout pytel na odpad a na kterémkoliv z nich ho pak odevzdat. Stejně jako vloni, tak i letos budou organizátoři sběrače zapisovat do slosování o ceny v tombole. Všichni také dostanou malou pozornost. Každý dospělý sběrač navíc obdrží poukázku na jedno pivo od pivovaru Koníčků. Sběrná místa budou obsluhovat sportovci, manažeři, někde si je vzali za své majitelé turistických chat. Ti lákají lidi třeba tak, že jim budou nalévat teplý čaj zdarma. Sběrná místa budou nově zřízena například na chatě Prašivá, u střediska Sepetná na Ostravici, na Opálené pod Ondřejníkem nebo u restaurace Skalka v Kunčicích pod Ondřejníkem. Sběrná místa ve Frenštátě bude tradičně koordinovat sportovní speciálka Tobi sport. „Ať už se rozhodnete navštívit kterékoliv z těchto míst, můžete si být jisti, že tam bude milý a usměvavý člověk, kterému jde o to samé, o co vám,“ slibuje předsedkyně spolku Čisté Beskydy Kateřina Piechowicz. Vloni se někde například rozdávaly koláče, jinde točilo pivo.

Poté, co se sběrná místa uzavřou, jsou všichni zváni na ekologický festival na Čeladnou, kde bude připraven bohatý hudební program. „Chtěli jsme tu jedinečnou euforickou náladu, která vloni mezi sběrači panovala, ještě chvíli podržet a všechny ty skvělé lidi pozvat na jedno místo, kde na ně bude čekat odměna. Kapely Čadi, Los Pedros, Humbug a zpěvák David Stypka přijedou a zahrají zdarma, což je zase jejich příspěví k dobré věci,“ upřesňuje Piechowicz. Realizaci festivalu výrazně podpořila společnost RPG Byty, která je největším poskytovatelem nájemního bydlení v kraji, a také obec Čeladná a Lesy ČR.

Tombola se bude losovat v průběhu večera, hlavní ceny věnovaly Lesy ČR a Biskupské lesy – pobyty na jejich rekreačních horských chatách. Speciální cenu získá stejně jako vloni nálezcce nejkurióznějšího předmětu. Další drobné předměty do tomboly darují i obce nebo hoteliéři. Velké díky patří zapojeným obcím, které následně zajistí svoz odpadu a dalším sponzorům, jako jsou například firmy Bonatrans nebo MamiArt.

Více informací najdete na našich webových stránkách www.cistebeskydy.cz. Do kampaně se zapojila řada sportovních osobností, jako jsou například dva skvělí trailoví běžci Marek Causidis či Jan Zemaník.

Foto | Petr Pápa Piechowicz

**PODĚKUJ
HORÁM, ZASE!**

JARNÍ ÚKLID BESKYD

**23. 4. 2016
9–15 h**

**OD 16 HODIN AFTERPARTY
S TOMBOLOU NA
ČELADNÉ**

Pootevřené školní dveře

Michaela Martová

Vynášení Morény

**Přišlo jaro do vsi, kde jsi, zimo, kde jsi?
Byla zima mezi námi, a teď už je za horami...**

Foto Tomáš Ruta

Tradiční jarní aktivita dětí ZŠ a MŠ Morávka Vynášení Morény se stala letos součástí Velikonočního jarmarku, který se konal v pátek dne 18. 3. 2016. Pásmem básní a písní o jaru jsme se rozloučili se zimou. Za doprovodu obecnstva byla potom Moréna vynešena, zapálená a utopena v řece Morávce.

Mořenu nesem, s velikým nosem, do vody ji dáme, jaro přivítáme...

Bílý den aneb loučíme se se zimou

Celou zimu jsme čekali na sníh, a když už jsme se všichni v bílém začali se zimou loučit, příroda nám ještě naposledy pocukrovala krajinu bílým popraškem sněhu.

Celý den jsme v jednotlivých předmětech a ročnících plnili úkoly, které se vázaly k bílé barvě. Ve 3. ročníku děti zpracovaly projekt o skupenství vody a co se děje se sněhem na jaře. Ve 2. ročníku žáci studovali „bílé“ potraviny, 4. ročník připravil Morenu a na druhém stupni pracovali na bílém počítání, nebo vyhledávali obce s názvem bílá v názvu. Učitelé žákům vymysleli spoustu jiných aktivit spojených s bílou barvou jako symbolem zimy a čistoty.

Na bílý den jsme v dalším týdnu navázali žlutým dnem. Jako žluťásci jsme se připravovali na vynášení Morény.

Pietní akce

5. května v 10 hodin si připomeneme historické události roku 1945 s dětmi, zástupci školy, vámi občany a s pozvanými hosty. Slavnostně položíme věnce a kytice u pomníku „Noční přechod“.

Střelba s Lesy ČR

V týdnu před Velikonocemi si naši žáci vyzkoušeli střílet ze vzduchovky na terč ve spolupráci s místní správou. Tímto **děkujeme Ing. Miroslavu Kohutovi za spolupráci.**

Mezi našimi dětmi se našli výteční střelci, ale i tací, kteří by se netrefili ani do vrátek od stodoly.

V kategorii 4. a 5. ročník excelovali Rostislav Štípský (35), Matěj Zbořil (31) a Matouš Jarolím (25). Mezi žáky 6. a 7. ročníku se našli přeborníci jako Honza Carbol (61), Denis Napoleone (47) a Vojta Pavlík (43). Mistry střelby v 8. a 9. ročníku se stali Fabio Napoleone (69), Adam Nytra (55) a jediná slečna mezi pány Andrea Ošťádalová 51.

Absolutním vítězem žáků se stal Fabio Napoleone a mezi dospělými pan školník, Miloš Bulko (76), a pan zástupce Jiří Korneta (54). Natrénovali jsme a přišťší rok vyzveme soupeře i z jiných škol.

Velikonoční laťka

Jako každý rok, tak i letos jsme uspořádali soutěž ve skoku vysokém s názvem Velikonoční laťka. Našimi soupeři se stali žáci ze Základní školy Raškovice a Základní školy Sedliště. Naše děti bojovali statečně! Medaili získal v kategorii 8. a 9. třídy Lukáš

Samec, který skočil 167 cm a tím obsadil výborné 2. místo. Gratulujeme!

Noc s Andersenem

V pátek 1. 4. 2016 se uskutečnila celorepubliková akce s názvem Noc s Andersenem. Jde o projekt na podporu čtenářství. Letošním tématem byla vybrána známá pohádka Malá mořská víla. Děti se seznámily nejen s ní, ale také se dozvěděly něco o samotném Andersenovi. Zároveň si spojili tuto známou pohádku s významným dílem našeho známého hudebního skladatele Antonína Dvořáka – Rusalkou.

Během večera plnili mnoho úkolů a pořádně jsme si to užili. Už teď se těšíme na příští rok. Na akci se také podílela obecní knihovna.

Zprávička ze ŠJ při ZŠ a MŠ

Morávka

Ing. Marie Víchová

Vedoucí ŠJ

Zdravím vás s krásnými jarními dny. Školní rok sice končí až v červnu, ale krátce bych zhodnotila práci ŠJ a uvedla vizi do budoucna.

Vaříme pro ZŠ, MŠ a dospělé (školní i cizí). V ZŠ a MŠ odebírá obědy cca 132 dětí a žáků, dospělých strážníků máme 85. Denně vaříme 185 – 195 obědů.

V loňském roce v květnu začal rozvoz obědů pro cizí strážníky. Pro nás v kuchyni to byla novinka, ale celkem rychle jsme se zapracovaly. V současné době rozvážíme 30 – 35 obědů denně po celém katastru obce Morávka. Dalších 20 cizích strážníků si pro obědy chodí přímo do ŠJ. Do celkové naplněnosti kapacity můžeme přijmout ještě 3 cizí strážníky.

Věkové složení našich strážníků je od 3 do 88 let – tedy velice pestré. Stejně pestré musí být složení pokrmů – musí odpovídat tzv. spotřebnímu koši. Tedy tomu, co je vhodné pro růst, vývoj a správné fungování organismu (je to zdravé pro všechny). Používáme regionální suroviny a potraviny (ZD Raškovice, ZDV Nošovice, Ekomilk F-M...).

Snažíme se o zařazování starých a regionálních receptur. V tomto případě bych ráda požádala o spolupráci – pokud znáte nějaká původní jídla tohoto kraje informujte nás, rády tato jídla pro zpestření jídelničku zařadíme.

A k té budoucnosti? O letošních prázdninách bude probíhat rekonstrukce školní jídelny, v příštích letech plánujeme vylepšení školní kuchyně.

Člověka posouvá do předu pochvala, kritika nebo dobrý nápad – tedy pochvala potěší, kritika vede k zamyšlení či zlepšení a nápad vítáme.

Kultura

Divadelní představení

Gabriela Daňková
organizátor zájezdu

V pátek 22. dubna 2016 jsme měli odjet na zájezd do divadla na představení Habaďůra.

Toto představení bylo divadlem zrušeno a náhradní termín je ve čtvrtek 2. června 2016.

Všem příznivcům divadla se omlouvám za tuto změnu a prosím o přebjedení lístků.

Přednost budou mít ti, kteří byli již objednáni.

2. června 2016 – komedie Habaďůra – divadlo J. Myrona v Ostravě

- Odjezd v 17 hodin od ZŠ Morávka.
- Objednávky na tel. číslo 606 641 080 nebo 558 69 10 21.

Ze života spolků

ČZS Morávka Vás zve na 2 denní zájezd

**v sobotu a neděli 25. a 26. 6. 2016
Třeboň a okolí**

V sobotu prohlídka Schwarzenberské hrobky, ubytování v hotelu Svět u lázní Aurora.

V lázních i hotelu možnost odpoledních procedur. Prohlídka zámku Třeboň, rašeliníště Černé bláto, večere v Rybí baště. V neděli návštěva hradního komplexu v Jindřichově Hradci,

muzea s největším betlémem na světě. Cena zájezdu pro členy ČZS 1050 Kč, pro ostatní 1400 Kč. Informace a přihlášky u p. Slováčka Jana – 721 066 304 nebo pana Pěchůvky tel. 732 414 941.

Velikonoční výstava

Ve dnech 19.-21. 3. 2016 proběhla tradiční velikonoční výstava zahrádkářů. Jako každý rok byla velice pěkná a všechny naladila na příchod jara. Poděkování patří všem organizátorům a vystavovatelům.

Foto Tomáš Ruta

Předjaří a včelařova činnost

Václav Uherek

předseda ZO ČSV Morávka

Včelaři v předjaří sledují správný rozvoj včelstev, zjišťují jejich sílu a zejména zůstatek zimních zásob, které v měsíci březnu a dubnu rapidně ubývají.

Je to důsledek toho, že včelí matka již vydatně klade plod, který musí být soustavně zahříván včelkami. Více tepla, více konzumace uložených zásob. Proto včelař nesmí dopustit dramatický úbytek těchto zásob, jinak by včelstva strádala a v horším případě mohly uhynout. Důležité je také vytvořit dostatečný prostor pro kladoucí matku, abychom postupně vytvořili silná a především zdravá včelstva, která budou schopna v období plného rozkvětu jarní a letní vegetace přinést maximální množství nektaru

a pylu. Víte, že v období největší síly včelstva je v úlu 60tis až 80tis včel. Je to neuvěřitelné, a proto se musí v období předjaří vytvořit takové podmínky, aby jejich vývoji nic nebránilo.

Toto období je rovněž důležité z pohledu zdravotního stavu včel. Po vyšetření směsného vzorku měli Státní veterinární správa ve Frýdku-Místku a na základě vystavení protokolu se provádí u včelařů, kde bylo zaznamenáno více roztočů Varroy – povolena je mez 3 roztočů na včelstvo – následně přelčení včelstev a to potěrem včelího plodu a následnou fumigací léčivem Varidol. Z protokolu vyšetření je patrné, že máme v roce 2016 celkem 7 případů, kde budeme muset provést výše zmíněná opatření. Taktéž bylo provedeno vyšetření včelstev na mor včelího plodu s negativním výsledkem, což je bezpochyby velice příjemná zpráva.

V úvodu letošního roku se činnost ZO zaměřila na vzdělávání členské základny.

Přednáška 13. 3., foto Václav Uherek

Výbor ZO po pečlivém zvážení vybral celkem pět odborných přednášek, která mají za úkol rozšířit znalosti našich včelařů. První přednáška se uskutečnila dne 13. března, kde dlouholetý funkcionář a odborník včelaření přítel Mgr. Václav Sciskala přednášel na téma „Včelaření v ČR a EU“. Přednášku obohatil o řadu podnětných nápadů např. s oblasti prevence proti nákaze včel pomocí tzv. izolátoru. Druhá odborná přednáška se uskutečnila dne 19. března a byla zaměřena na „Tlumení nákazy včel a chov čmeláků“. Přednášejícím byl dlouholetý odborník včelaření a pracovník výzkumného ústavu přítel RNDr. Pavel Kreig Csc. Druhá část přednášky zabývající se chovem čmeláků byla velmi zajímavá, neboť o tomto druhu hmyzu víme velice málo. Další v pořadí již třetí odborná přednáška se uskutečnila dne 2. dubna a tentokrát přednášela dlouholetá učitelka a zároveň odbornice včelaření přítelkyně Alena Vítková, která je zároveň koordinátorkou nově se tvořícího Moravskoslezského spolku včelařů. Tématem její odborné přednášky byla „Ekologie a chov včel“, která byla zaměřena především na tyto oblasti: co je to ekologie, životní cyklus super organismu, největší orgán včel – plást a jeho funkce, zásadní změna v myšlení, ekologické a přírodě blízké včelaření a nebezpečné přípravky pro včely. Z tohoto obsahu je patrné, že přednáška měla vysokou odbornou úroveň a naši včelaři si odnesli nový pohled na včelaření v ekologických podmínkách. Zbývající dvě odborné přednášky se uskuteční ve dnech 23. dubna a 14. května a budou zaměřené na apiterapii – léčba pomocí včelích produktů (pozvánku na tuto přednášku určenou nejen pro včelaře najdete na jiném místě tohoto vydání Moravčanu) a na „Chov včelích matek. Tyto vzdělávací akce jsou součástí plánu práce ZO ČSV Morávka pro rok 2016 schváleného na členské schůzi v listopadu loňského roku.

Další velmi důležitou akci, která se uskutečnila 18. února 2016, bylo společné zasedání funkcionářů ZO ČSV Morávka

a předsednictva okresní organizace ČSV Frýdek – Místek, které proběhlo v zasedací místnosti bývalého Obecního úřadu Morávka. V úvodu jednání došlo k vzájemnému představení funkcionářů ZO A OO F-M. Předseda ZO seznámil předsednictvo s činností ZO za rok 2015 a s činností VKM. Jednatel ZO přítel Jaromír Král informoval přítomné o počtu včelařů a včelstev v jednotlivých katastrech naší ZO. Zdravotní stav včelstev za poslední období zhodnotil ve svém vystoupení zdravotní referent přítel Václav Lanča. Předseda OO ČSV F-M přítel Miroslav Poništ nás informoval o současném stavu v ČSV po X. sjezdu, podal informaci ze zasedání republikového výboru ČSV a o schválené dotaci pro včelaře Moravskoslezského kraje ve výši 2 milionu Kč na obnovu úlů. Bližší informací o možnosti čerpání této dotace členy naší ZO budou podány prostřednictvím úsekových důvěrníků. Okresní organizace ČSV Frýdek – Místek se řadí mezi největší organizace v ČR. Dne 24. dubna budou včelaři okresu hodnotit svou činnost za uplynulé období na okresní konferenci. U této příležitosti budou oceněni dva členové naší ZO okresním vyznamenáním „Vzorný včelař“. Toto vyznamenání bylo navrženo a schváleno dlouholetým včelařům a zároveň funkcionářům ZO příteli Jiřimu Máderovi a Petru Kasparkovi. Blahopřejeme.

Činnost Včelařského kroužku mládeže je v tomto období zaměřena na výrobu dvou rozměrů včelích rámečků, na které bude postupně zatavená vosková mezistěnka. Takto připravené rámečky budou součástí úlů typu Dadant, který se skládá z podmetu s varroadnem, plodištěm a několika nástavky pro ukládání medu tzv. medníku. To vše je přikryté pořádně uteplenou střechou. Takto připravené úly budou umístěny do včelnice, která je ve fázi dokončovacích prací.

Závěrem mého článku mi dovolu, abych jménem výboru ZO ČSV Morávka poděkoval touto cestou sponzorům a dárcům finančních prostředků, které budou využity na činnost Včelařského kroužku mládeže v roce 2016.

POZVÁNKA

na odbornou přednášku dlouholetého odborníka včelařství
přítele **RNDr. Zdeňka Klímy**, na téma

„Apiterapie“

(lčba včelími produkty)

Přednáška se uskuteční dne 23. 4. 2016 v 9.00 hod, školní jídelna ZŠ Morávka.

Stručný obsah přednášky

1. Med nejen jako přirozený zdroj sladké chuti.
2. Med a jeho využití při hojení ran.
3. Perga jako vynikající výživový doplněk.
4. Využití propolisu, mateří kašičky a včelího jedu v lékařství.
5. Netradiční včelí produkty a včelami ovlivněná voda.

Širokou veřejnost a členy včelařského spolku zve výbor ZO ČSV Morávka

Prosíme účastníky přednášky registrované v ČSV aby si sebou přinesli své registrační číslo chovatele.

**Sbor dobrovolných hasičů
Morávka**

Hana Hřivňáková

vedoucí kolektivu mladých hasičů při SDH
Morávka

Mladí hasiči

Stejně jako mnoho let nazpět, začali mladí členové našeho SDH první čtvrtletí roku 2016 návštěvami krytého bazénu při

SŠ elektrostavební a dřevozpracující ve Frýdku-Místku. Možnost si zaplavat je organizována společně se sbory dobrovolných hasičů z okolních obcí.

Letošní sportovní sezónu zahájili mladí hasiči SDH Morávka účastí na okresním kole Hadicové a uzlové štafety. Zúčastnilo se družstvo starších žáků – Adéla Furdzová, Kristýna Plucnarová, Denis Napoleone, Lenka Čezáková a Radim Mašín. V konkurenci 24 družstev starších žáků sborů

dobrovolných hasičů z okresu Frýdek-Místek tak v hadicové štafetě obsadili 16. místo s časem 38:44 s a v uzlové štafetě 5. místo s časem 52:35 s.

Děti si po odběhnutí štafet užily tradiční doplňkový program – polygon pro výcvik nositelů dýchací techniky ve Školním a výcvikovém zařízení HZS ČR Střediska

Frýdek-Místek i prohlídku garáží HZS Moravskoslezského kraje – Územního odboru Frýdek-Místek.

V nejbližší době máme v plánu zúčastnit se s mladšími žáky, staršími žáky i dospělci Zkoušek pro plnění odznaku odbornosti. Pevně věříme, že se všem zkoušky vydaří!

Junák – český skaut

**Skautská mohyla na Ivančenu:
2016 – rok Ivančeny**

Jako každoročně, tak i letos, koná se výstup na Ivančenu pod Lysou horou, kde se nachází mohyla na památku popravených skautů za druhé světové války, kteří se za druhé světové války účastnili protinacistického odboje. Od násilné smrti našich bratrů uběhlo v loňském roce již 70 let, avšak jejich odkaz je stále živý, neboť každoročně je okolí mohyly zaplněno mohutnými zástupy skautů z nejbližšího okolí, ale i z druhého konce naší republiky, dokonce i skauty z Polska, Německa a Slovenska.

22. dubna 2016 v 17:00 – pietní akt v Polském Těšíně

23. dubna 2016 výstup na Ivančenu (v 11:00 mše svatá, ve 12:00 slavnostní nástup)

Také dojde letos (snad v květnu) k další **rekonstrukci skautské mohyly** za spolupráce skautů z celého Moravskoslezského kraje. (Předchozí rekonstrukce proběhla v roce 1995.)

Rok 2016 k rekonstrukci nebyl vybrán náhodou, neboť přesně před 70 lety – 6. října 2016 – byla mohyla založena. Tehdy to však byl kříž a pár kamenů, mezi kterými byl v láhvi vzkaz: „*Kdo jdeš kolem, přilož kámen!*“ A že se těch kamenů doneslo na Ivančenu za těch spoustu let hodně, se může každý návštěvník přesvědčit, třeba právě 23. dubna. Těšíme se na shledanou!

TJ LIGNUM Morávka odsouzena zastupitelstvem obce po 16 letech působení k zániku

Miloš Bulko

Předseda TJ LIGNUM Morávka

Vážení spoluobčané,

bohužel jsme nuceni Vás informovat, že TJ LIGNUM Morávka, volejbalový klub po 16 letech úspěšného působení končí.

TJ LIGNUM Morávka zažádala dne 18. ledna 2016 obec Morávka o poskytnutí finančního příspěvku z rozpočtu obce. Tento příspěvek je nutný na činnost volejbalového oddílu, který v současné době hraje soutěž na krajské úrovni. Přílohou žádosti o finanční příspěvek byl rozpočet TJ LIGNUM Morávka, kde byly vyčísleny celkové náklady na volejbalovou sezonu v částce 141 300,- Kč. Částku 41 300,- Kč se TJ zavázala získat dary od sponzorů. Obecní zastupitelstvo jsme žádali o finanční příspěvek v částce 100 000,- Kč. Na zastupitelstvu obce dne 22. února 2016 nám byl schválen finanční příspěvek ve výši 50 000,- Kč. **Tento finanční příspěvek pokryje pouze 35 % rozpočtováných nákladů TJ.**

Jen pronájem tělocvičny na sezonu při jednom tréninku týdně a 10 mistrovských utkáních na domácím hřišti stojí TJ minimálně **42 tisíc korun**, při dvou trénincích týdně až **56 tisíc korun** (při platbě 300,- Kč/hod) a **zdůrazňujeme, že to jsou peníze, které jdou naší škole.** Dalšími náklady jsou registrační známky, poplatky za přestupy a hostování, odměna trenéroví, výkony rozhodčích a zapisovatele utkání, což činí minimálně **43 tisíc korun** a v neposlední řadě cestovní náhrady na mistrovská utkání **25 tisíc korun**. To je výčet těch největších položek, další výdaje máme např. na sportovní potřeby, poštovné nebo tisk plakátů.

Jsme registrovaná organizace na MF, která je povinna podávat daňové přiznání, vedeme podvojný účetnictví a veškeré finanční příspěvky z rozpočtu obce podléhají vyúčtování.

TJ LIGNUM Morávka je **nevýdělečná organizace**, a jelikož jsme se setkali s nepochopěným zastupitelů nového vedení obce, chybějící finanční prostředky nám neumožní přihlásit se v letošním roce do soutěže krajského přeboru 1. třídy na sezonu 2016/2017. Rovněž úsilí našeho volejbalového oddílu v budoucnu postoupit zpět do soutěže 2. národní ligy je zmařeno. Náklady na tuto, třetí nejvyšší soutěž ČR, jsou bohužel vyšší o dalších 40 tisíc korun. V soutěži 2. NL jsme již 2x reprezentovali naši obec Morávka v sezonách 2011/2012 a 2014/2015. Kromě našeho kraje jsme obec Morávku reprezentovali na mistrovských utkáních např. ve městech Brno, Šlapanice u Brna, Litovel, Holubice, Bučovice, Drásov, Hulín, na turnajích v Žilině, Mošovcích, Znojmě, Dřevěnicích aj. a několikrát se o nás psalo v tisku.

Je smutné, že na vedení obce se podílí někdo jako paní Jarolímová, jejíž nevhodné vystupování a neadekvátní argumenty jsme nuceni poslouchat a považujeme je za nepřipustné.

Dovolte mi citovat paní Jarolímovou, která na veřejném zasedání zastupitelstva obce, dne 22. 2. 2016 uvedla:

„Nepotřebuji podporovat TJ LIGNUM Morávka, když jsou v týmu pouze dva občané Morávky. Nedala bych vám ani 20 tisíc.“

Kdyby se paní Jarolímová uklidnila, tak bychom ji mohli sdělit, že Morávku nyní

reprezentují 3 místní hráči, čtvrtý, který má u nás v obci chatu a pátý, který si na Morávce našel manželku a teď tady stává dům. Paní Jarolímová se ve sportu evidentně vůbec nevyzná, což je i vidět, protože není seznámená s tím, že nezáleží na tom, kdo reprezentuje, ale jak reprezentuje. Nebo si snad myslí, že např. za ostravské kluby hrají jen „ostraváci“?

Bohužel není jediná ze zastupitelek, které nedokážou pochopit, že na soupisce potřebujeme 12 – 15 hráčů a všichni **reprezentují naši obec**. Na vlastní náklady dojíždějí z Ostravy, Polanky, Havířova, Jablunkova, Frýdku – Místku a Třince na tréninky i na domácí utkání. **Vážená paní Jarolímová**, finanční příspěvek ve výši 20 tisíc korun, nepokryje ani náklady okresního přeboru.

V obci s cca 1100 obyvateli není možné vychovat volejbalovou základnu mužů a s počtem 30 chlapců na druhém stupni ani základnu talentované mládeže v počtu 12 členů.

A tak jsme nuceni klást si otázku. Vědí vůbec zastupitelky, které nás nepodpořily, co se v obci, kterou zastupují děje? Nikdy se nebyly podívat na mistrovských utkáních v naší tělocvičně, neznají úroveň soutěže, nevědí kolik občanů z Morávky a kolik hostujících diváků tento sport zajímá. A tradiční turnaje, které jsme každoročně pořádali? Snažili jsme se pozvednout sportovní kulturu na Morávce. Teď to vše končí.

Občanům Morávky, kteří nás po celou dobu od založení TJ v roce 1999 v hojném počtu podporovali a fandili nám, bych chtěl velice poděkovat a s lítostí jim sděluji, že z výše uvedených důvodů jsme nuceni svou činnost po 16 letech ukončit. **Nezmůžu nic proti zastupitelstvu, kterému je podpora sportu cizí.**

Nákladné soutěže krajského přeboru 1. třídy i 2. národní ligy se bez podpory obce hrát nedají.

Jan Loriš

Veliká noc.

I my jsme měli hořké Golgaty
a cesty křížové a trní v skrání,
ó bledý Kriste k dřevu připjatý!
I my jsme znali katy Piláty,
i my jsme byli štváni, uplvání!
I nám hrot ostrý kláči do útrobu
a napájeli půdu naší krví,
již pohradli směl už každý rob!
I nad námi vrah zapečetil hrob
a metal o šat losy s klidnou brví!
Však hle – zem naše porodila zas!
Hrob oběť jistou vydal z charé hloubi
a dobrý bůh tu dosud živí nás!
Zní luhem česká řeč a ptačí jas
se v šumném háji s českou písní snoubí!
I my jsme vstali, Kriste vítězný,
a hrdá naděje nám v nitru jása

boj bojujeme dlouhý, bezmezný,
však byli jsme vždy národ železný –
a houževnatě lásce kyne spása!
Ze sbírky „Světlušky“ 1887.

RUSINSKÝ, Milan. Bard prvý z Beskyd: jak Petra Bezruč přijalo Slezsko: literární studie. Vyd. 1. Opava: Iskra – Ad. Tománek, 1947, s. 48.

Prof. Jan Loriš (1860 – 1920)

Významná osobnost obce Morávky. Narodil se 6. března 1860 na Morávce ve Vlaském. Navštěvoval obeckou školu na Pražmě a poté studoval na těšinském gymnáziu. Byl přijat ke studiu klasické filologie a filosofie na vídeňské a pražské (Karlo–Ferdinandově univerzitě). Jan Loriš zprvu působil jako vychovatel ve šlechtických rodinách, později vyučoval jako

středoškolský profesor na středních školách v Rakovníku a v Praze. Je autorem básnické sbírky „Světlušky“ a dramatu „Zbojníci“. Zpracoval učebnici pravopisu pro střední školy a učitelské ústavy. Složitá jazyková otázka na Těšínsku jej přiměla k napsání

studie „Rozbor nářečí hornoostravského ve Slezsku“. Profesora Loriše připomíná v naší obci pamětní deska ve Vlaském, na jejíž instalaci měl zásluhu Jaroslav Ludvík Mikoláš, významný vlastivědný pracovník a sběratel našeho kraje.

„Morávecký“ památník obětem 2. světové války na Pražmě byl obnoven

za skautský oddíl
Tomáš Foldyna-Drákula
a **Jakub Foldyna-Elf**

Pomník leží samozřejmě na Pražmě, avšak je svým dílem i „morávecký“, neboť jsou na něm uvedena jména rodáků z Pražma, Raškovic, Krásné, Vyšních Lhot a Morávky.

Zásluhou obce Pražmo byl tento památník v loňském roce obnoven, a to i díky finanční podpoře Ministerstva obrany ČR.

V pátek 11. prosince byl obnovený památník představen veřejnosti a o. biskup František Václav Lobkowicz jej požehnal. Následovala mše s intencí „Za oběti 2. světové války“.

Na význam tohoto památníku poukázal již v roce 1946 Augustin Opěla těmito vzletnými slovy ve svém článku *Z válečné kroniky obce Morávka*: „Až vás touha po oddechu v romantickém údolí této slezské dědiny zavede na Morávku, neopomíňte se zastavit u pražmovského kostela, kde v stínu lip na širokém stupňovitém podstavci stojí masivní památník, do něhož na věčnou

paměť je vtesáno na padesát jmen. To jsou jména mučedníků z morávecké farnosti, kteří zemřeli, abychom my mohli žít. Prvých čtrnáct jmen, to jsou ti naši, popravení na Pankráci, a pak následuje řada jiných, kteří zahynuli za této strašné války v koncentracích neb jinde na popravištích. Zachovejte jim věčnou památku. A našim dětem nezapomínejte vysvětliti velikost těchto obětí a připomínati povinnost jíti po jejich stopách.“

Bylo nám ctí, že jsme mohli stát čestnou stráž při tak významné akci.

Použitá citace z: OPĚLA, Augustin. *Z válečné kroniky obce Morávka. Těšínský kalendář, Slezská Ostrava, Slezská matice osvěty lidové na Těšínsku a Hlučínsku, 1947, s. 123-125.*

foto Martin Bujok

Zajímavý dokument k válečným dějinám obce

Dubčák Jindřich   **Opis!**
Lukašík Alois,
 Raškovice, dne 6. srpna 1968
 Raškovice u Frýdku.

Při studiu dějin farnosti Morávka jsme narazili na zajímavý dokument, který uvádí některé zajímavé podrobnosti o protinacistickém odboji na Morávce. Problémem je, že

není možné skutečnosti uvedené v dopise nijak ověřit, neboť farní kronika neobsahuje zápisy od poloviny roku 1944 do roku 1982. Dokonce ani Emil Vávrovský se nezmiňuje ve své knize Partyzánská Morávka ústy Moravčanů o zapojení duchovenstva farnosti Morávka do odboje, proto prosíme, kdo by věděl něco bližšího, necht' se nám ozve.

Svaz protifašistických bojovníků – okresní výbor ve Frýdku-Místku

[podpisy Jindřicha Dubčáka
 a Aloise Lukašíka]
 dokument zpracoval Tomáš Foldyna

Vážení a milí bratři!

Dovolujeme si připomínku k případnému udělování „Čestného odznaku ÚV-SPB“ u příležitosti odhalení partyzánského pomníku na Morávce, by se pamatovalo přitom také na dp. Karla Majera, děkana a faráře na Morávce, za jeho stálou spolupráci na našich každoročních manifestacích a pietních vzpomínkách, jak jsme o tom návrhu již před 2 léty při odhalení bunkru na Travném, bohužel tehdy již pozdě, hovořili. Odůvodnili jsme bychom toto velice taktní jednání našeho svazu také tím, že naše duchovenstvo v takových kdysi zapadlých horských vesnicích nestálo nikdy, již od pravěku stranou, jednalo-li se o jakoukoliv

národnostní nebo vlasteneckou věc. Ku příkladu:

Nedávno zesnulý dp. P. Hubert Sojka, konsistorní rada a farář na Morávce, zasloužil se velice při stanovení česko-polské hranice v roce 1938 na Morávce, svým vlivem na polské katolické členy delimitační komise, čímž značné části státních lesů připadly ještě k republice. Dále přivezl na svém 2 - sedadlovém jednosměrném sportovním kočárku také našeho partyzána Dominika Kotáaska s vysílačkou z Lubna na Morávku a byl tehdy také členem Slezského odboje na Morávce.

Nynější farář dp. děkan P. Karel Majer byl jeho nepostradatelným pomocníkem při každém podobném podniku, byl před II. světovou válkou členem Národní gardy 78 v Morávce. Na důkaz toho má také pamětní odznak za věrné služby „PO-NSG 1958“. Po skončení války sloužil mši svatou až na hřebenu Malého Travného u pomníku

padlých v boji o bunkr (kóta 843) a další ještě 3 u pomníku popravených v Pražmě před kostelem a při obnově sv. Kříže v Morávce-Nytrové a Lúčce, kde všude ve svém kázání zabýval se výhradně partyzánskou činností na Morávce. A pokud se konaly mírové manifestace u pomníku popravených v Pražmě, posunuly se bohoslužby vždy na dobu

pozdější – jak se to i dodnes děje – a duchovenstvo se oficiálně dokonce i v rouších mešních zúčastňovalo těchto manifestací. Je proto záhodno a zároveň i taktní by se naše duchovenstvo při podobném i jiném vlastněckém podnikání neponechávalo stranou.

Děkujeme za příznivé vyřízení a zůstáváme s bratrským pozdravem a „Míru zdar“!

Nahlédnutí k sousedům

Martin Žamboch

Naše obec je rozlohou svého katastru největší obcí „velkého okresu“ Frýdek – Místek a díky dlouhé katastrální hranici má celkem 12 sousedů.

Nejintenzivnější vztahy a vazby mezi Morávkou a sousedními obcemi byly vždy dány tokem řeky Morávky. Míra kontaktů

s našimi ostatními sousedy byla různá – od většiny oddělují Morávku horské hřebeny. Se sousední Krásnou nás spojovala příslušnost ke stejnému panství a farnosti. Vazby na obce historického Těšínska (Komorní Lhotka) byly již slabší. V minulosti (17. století) se potýkali naši valaši s těšínskými o pastviny na hraničním hřebeni Kotaře. Byly zde i další rozdíly například ve víře a v používaném nářečí. Ale i zde existuje

Klokočov – Hlavice

PR Klokočovské skalie

výjimka v podobě kontaktů obyvatel údolí Nýtrové, Kotlů a Skalky s údolím Lomné.

My se v tomto příspěvku vydáme přímo na jih k našim slovenským sousedům na druhé straně Bílého kříže a Malého Polomu. Se slovenským Klokočovem nás spojují pouze „cesty lesní a pěšiny“.

Obec Klokočov je rozlohou menší než Morávka, ale i tak je její katastr značně rozlehlý (51 km²). Nadmořská výška středu obce je vyšší než u nás – 556 m n. m. Rozkládá se v povodí říčky Predmieranky, přítoku řeky Kysuce a přináleží do okresu Čadca. Od okresního města je obec vzdálena stejně jako Morávka – 20 km. Celý katastr obce leží v CHKO Kysuce a dělí se na několik částí, z nichž Morávce nejbližší leží Vrchpredmier a Klin. Na hranici s Morávkou uzavírají katastr Klokočova vrcholy Sul'ova – Malého Polomu a Uhorské. Obcí prochází silnice II/484 z Baraní, Konečné do Turzovky.

V současné době žije v Klokočově 2325 obyvatel (dvojnásobek obyvatel naší obce). Zdá se, že vylidňování, které postihlo Morávku od 60. let, zde nemělo tak dramatický průběh. Ve zdejších údolích a v rozptýleném – kopaničářském osídlení zůstal život uchován. Klokočov je sídlem římskokatolické farnosti. Zdejší kostel Božského Srdce Ježíšova byl postaven roku 1928. V obci se nachází úplná základní škola, dříve zde existovalo několik malotřídních škol v údolích, které však zanikly pro nedostatek dětí.

Nalezneme zde několik aktivních spolků – fotbalisty, turistický a lyžařský spolek, ženské pěvecké sdružení a dobrovolný hasičský sbor.

Klokočov je poměrně mladá obec. Roku 1954 bylo jeho území vyčleněno z katastru sousední velmi rozlehlé Turzovky. Ta je poprvé zmiňována roku 1598, tedy v době časově srovnatelné s počátky vsi Morávky. Klokočov náleží do historického a etnografického regionu Kysuce, jenž má mnohé společné s valašskou minulostí našich beskydských obcí. V obci nalezneme například Viedeckou pamiatkovou zónu v osadě Do Kršle – místní název Kršle nalezneme i u nás na Morávce.

Přírodní zajímavostí Klokočova je Přírodná rezervácia Klokočovské skalie. Jedná se o výchozy karpatského flyše (pískovce a jílovce) se zajímavou raritou – pískovcovými útvary (koule), jejichž původ nebyl dodnes spolehlivě vysvětlen. Jak říkají s nadsázkou geologové z MU v Brně – každý rok máme novou teorii. Kulovitá odlučnost v pískovcích je považována v odborných kruzích za velmi zvláštní.

Jak se k tomuto zvláštnímu přírodnímu útvaru dostaneme? Z Bílého kříže se pustíme dolů po žluté značce do Vrchpredmieru a poté po asfaltové cestě na křižovatku v Klinu, odbočíme vlevo a stoupáme po silnici zastavěnější částí Klokočova, která se jmenuje Hlavice. Odtud po modré značce přímo ke skalám. Vrátit se můžeme

pokračováním po modré kolem Uhorské na hraniční hřeben a poté kolem Malého Polomu se můžeme pustit třeba do Lúčky. Celý okruh k našim sousedům měřeno od Bebka k Bebkovi činí přibližně 25 km.

Když už jsme u přírodních zvláštností v sousedství Morávky, musíme zmínit ještě jednu. Ta je opravdu evropským unikátem. V sousedství Klokočova leží obec Korňa, kde můžeme navštívit – Korňanský ropný prameň. Na louce zde vyvěrá zvláštní druh lehké ropy. Místo je velmi dobře dostupné. Pro větší vzdálenost

Korňa – Korňanský ropný prameň

z Morávky lze pro návštěvu této lokality doporučit například kolo – vzdálenost z Bílého kříže do Korní činí 12,5 km.

Použité zdroje: internetové stránky obce Klokočov, fotografie – Martin Žamboch

Údolí VLASKÉHO POTOKU, OBEC MORÁVKA

KOUPÍM:

Nemovitost – stavební parcelu, les, louku, chatu s pozemkem nebo nemovitost s pozemkem.

V případě zájmu, se prosím ozvěte na:

Tomáš Obtulovič

+420 776 330 789

Tomas.obtulovic@seznam.cz

Nejsem z realitní agentury a nemovitost rovněž nesháním za účelem dalšího předprodeje nebo spekulací!

Mnohokrát děkuji za poskytnuté informace a nabídky!

Odkládejte **ZDARMA** vysloužilé elektrospotřebiče na místa zpětného odběru!

- Můžete je odevzdat **prodejci** při koupi nového spotřebiče
- Odevzdejte je na **sběrný dvůr**
- Využijte **mobilních sběrných míst** – informujte se na obecních úřadech
- Další možnosti pro odevzdání naleznete na www.elektrowin.cz

Víte, že díky recyklaci elektroodpadu se do přírody nedostává velké množství nebezpečných látek, zejména freonů?

Víte, že spotřebiče nejčastěji obsahují kovy, plasty a jiné materiály (sklo či beton), které se díky recyklaci dají znovu využít?

www.elektrowin.cz

UHELNÉ SKLADY RAŠKOVICE

Volně ložená paliva

Černá kostka
 Hnědá kostka (Most)
 Hnědý ořech 2 (Bílina) **(do automatů)**
 Brikety Rekord 6" (15 cm)
 Koks ořech 2

Balená paliva (25kg)

Černá kostka *
 Černý hrášek * **(do automatů)**
 Černý ořech *
 Hnědá kostka (Most)
 Hnědý ořech 2 (Bílina) * **(do automatů)**
 Brikety Rekord 6" (15 cm)

Volně ložená paliva skladujeme pod krycími plachtami.

Dopravu paliva zajistíme vlastními vozy nebo jinými smluvními dopravci dle přání zákazníka.

A navíc: u nás máte možnost využít služby skládání volně ložených paliv pásovým dopravníkem až do sklepa!

* tato paliva jsou k dispozici také na paletách (40 pytlů = 1t) s možností složení hydr. rukou i přes plot! Při odběru min. 3 palet **doprava zdarma!**

Uhelné sklady Raškovice

areál býv. JZD u Stříže
 Raškovice Kameneč

Informace a objednávky:

 607 985 579

Aktuální ceník, otevírací doba a další informace na

www.uhli-raskovice.cz

 KARBOTRADE s.r.o.
 IČ: 28659198

TEL. 608 633 921

LMSTRECHY

TESAŘSTVÍ - KLEMPÍŘSTVÍ - POKRÝVAČSTVÍ

Lukáš Messing
Dobrá 804

WWW.LMSTRECHY.CZ   **lukas.messing@seznam.cz**

PŘÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

S občany a podnikateli projedná a vyřídí každou středu mezi 15 až 17 hodinou na Obecním úřadě v Raškovicích

JUDr. Marcela Žoričová

Formou poradenství, spisování listin, žalob, smluv včetně kupních, rovněž převody nemovitostí, zřizování věcných břemen apod.

Kontakt:

Tel. i fax: 596 810 741,

mobil: 603 447 219

e-mail: zoric@atlas.cz

Vhodné zavolat předem.

Oznámení o omezeném provozu Gynekologická ordinace Raškovice v dubnu 2016

Pondělky

4. dubna neordinujeme
11. a 18. dubna ordinujeme
25. dubna neordinujeme

akutní případy ošetří ordinace ve Frýdku-Místku, Dr. Vančury 401, viz www.gynfm.cz, telefon 558 631 697, 724 824 673

Středy zůstávají bez změny - ordinujeme každý týden

Děkujeme za pochopení
GYNFM POLOVÁ s.r.o., MUDr. Andrea Polová

Evidenční číslo Ministerstva kultury MK ČR E 14421

Ydavatel Obecní úřad Morávka, Morávka 599, 739 04 Pražmo

Uzávěrka zpravodaje

Uzávěrka dalšího čísla obecního zpravodaje je 31. 5. 2016

Sazba a tisk © KLEINWÄCHTER, Frýdek-Místek